

og jeg tør haabe, at vi Alle udenfor Ministeriet have en alvorlig Følelse om Nødvendigheden af, at der maa gjøres noget ganske Andet end det Stykkevis, som paa denne Maade skal forsøges.

Jeg vender mig til Indtægtsfiden og kommer da til en Betragtning, næsten Alle og Enhver anstille hos sig selv — det er paa ingen Maade noget Nyt, men det skader ikke, at det ved en saadan Velighed fremsættes paa ny. Der er opgjort for os en fornøielig Balance paa dette Budget, og jeg siger: Ja! denne fornøielige Balance er tilstede; men derom er der naturligvis ingen Meningsforskjel mellem os, at denne Balance er ikke Ministeriets Fortjeneste; denne Overflødighed i Statskassen kan Ministeriet ikke i fjerneste Maade regne sig til Gode. Ligesaå lidt som man kan lægge Ministeriet til Last, at vi havde lang Tørke i Sommer, ligesaå lidt kan man regne det til Gode, at der under de nuværende Omstændigheder er Overflødighed i Statskassen. Derom ere Alle enige; ogsaa tror jeg, at Flere end Oppositionen ville være enige om, at man snarere kan lægge Ministeriet til Last, at det er saa, for det Første fordi man efter min Formening fra Regjeringens Side i de senere Aar ikke har været opmærksom nok paa at løse de unaturlige Baand paa Kræfterne, ikke blot de aandelige, men ogsaa de materielle, hvorved den materielle Velstand vilde have vundet. Den stærkt konservative Mand, som i denne Retning har gjort sig gjældende, navnlig med Hensyn til Bevarelsen af hele Skattelovgivningen for de indirekte Afgifter, har efter min Formening snarere tvækket end fremmet vor nationale Velstand, idet den har bundet Kræfterne og tvunget dem til at tage Forbehold, som, hvis de havde staaet med større Frihed, vilde have fremkaldt større materielle Fordele. Dette er imidlertid ikke min eneste Anke i den Henseende; min anden skal jeg fremsætte i en anden Form. Jeg roser ikke en Finantsbestyrelse for Overflod i Statskassen, men jeg vil rose en Finantsbestyrelse, der med saa lidt som muligt kan styre Landets Anliggender. Jeg siger, at den Finantsbestyrelse, vi have haft her i de senere Aar, har efter min Formening været en slet Finantsbestyrelse, og hvorfor? For det Første, fordi den ud af Borgernes Kommer har krævet langt flere Afgifter, langt flere Skatter, end det har været nødvendigt til Statshusholdningens Behov. Saaledes har efter min Opfattelse en Finantsbestyrelse ikke handlet, der har Folkets Vel for Øie og har den Lillid til de enkelte Borgere i Samfundet, at de ved en fri Andenbelse af deres Formue bedre ville kunne gavne Samfundet, end Finantsministeren vil kunne gjøre det paa deres Begne ved at ophobe Penge i Finantskassen, selv om de bære Rente — mange Gange bære en meget ringe Rente. Dernæst fremsætter jeg den Anke, at, selv om man ser bort fra Overflødigheden, eller selv om man var enig om, at kunne flere den bort, bliver det

Spørgsmaal tilbage, hvorledes og hvorfra faar man de nødvendige Afgifter dækkede, og her staar efter min Formening ogsaa vore stærkt konservative Regjeringer, og da ikke mindst vort nuværende Ministerium, med tvære Synde paa sin Samvittighed. Jeg skal ikke tale om den Smule Toldlovsforslag, der er fremlagt i denne Samling, som Noget, der væsentlig forandrer dette, det har ikke rørt ved Principerne for Beskatningsforholdene her i Landet. Ministeriet har vogtet disse Principer med en Omhu, der maa forekomme ikke mindst besynderlig, naar denne Omhu vises af ærede Medlemmer i Samfundet, der jo særdeles godt og lettest personlig kunne høre — jeg tager den Kredts i Samfundet, som Ministeriet i dets Helhed tilhører — en Afgift, hvis Norm efter vor Opfattelse vilde føre til en retfærdigere Fordeling. Der hviler en umaadelig stor Stat paa det lille danske Folk. Tager vi den samme Regel for de indirekte Skatter, for Toldskatten, som ere brugte i senere Aar — jeg ser ingen gyldig Grund til at søge den forandret; thi Reglen for de senere Aar har jo vist sig fuldstændig brugelig — og lægger vi derefter de sidste 12 Maanedes Indtægt til Grund for næste Budgets Toldafgiftsbæls, ville vi for de indirekte Skatters Vedkommende have en Indtægt af cirka 30 Mill. Kr. Afskillige af dem følge ganske vist tildels andre Regler. Men ellers vil Reglen dog være den, at Skatterne væsentlig søge Forbrugen, som ikke betegner Skatteevnen, altsaa fordele sig paa en Maade, der kan være høist forskjellig fra den egentlige Come til at bære Stat. Denne Indtægt af de indirekte Afgifter giver et Bæls for Individ — naar man kunde dividere paa denne Maade — af 16—17 Kr. i indirekte Stat. Ganste vist bærer ethvert Individ og enhver Borger i Samfundet en Part; men ville vi betegne dette Skatteforhold meget skarpt, ville vi komme til at se, at Overflødigheden betaler til Statskassen forholdsvis Lidet, sommetider slet Intet, medens Armoden eller den, som Intet har tilovers, betaler Stat af det, der ikke haves; ville vi samle dette i en Formel, vil det sige saa meget som: Den rene Kapital spabserer fri for Stat, Armoden betaler. Der kan jo være mange Mellemled, men dette er den skarpeste Form for Uretfærdigheden i de nuværende Stattesforhold. Hvor mange eller hvor faa Exempler denne Regel end rammer — den rammer Mange, naar der er Tale om, at den rene Kapital gaar fri, og Mange, naar der er Tale om, at Armoden betaler — hvor mange den end rammer, turde det være vist, at der burde være den stærkeste Opfordring for en god Finantsstyrelse til for det Første at frigjøre Borgene — og ikke mindst i Aaringer som dette Aar — for at indbetale i Statskassen, hvad der er overflødig for Statshusholdningen, og for det Andet at fordele det Øvrige paa en retfærdig Maade. Det er disse Par Hovedbetragt-